

NİHAT ZİYALAN

Büyüyüp kendi yollarına gittikleri zaman

Blacktown semti kent merkezine trenle elli dakika uzaklıkta. Sık sık yürüdüğüm için bilirim, evimin istasyona uzaklığı yarım saat. Şair-avukat Ata Karazincir, arkadaşı Serhat Yıldırım'la altı günlüğüne Sidney'e geldi. Sağ olsun her gelişinde ismarladığım kitapları - dergileri, bir de Adana'dan şair Mehmed Arif B'nin (Mehmet Bacaksızlar) yüklediklerini getirir. Bu onuncu geliş Avustralya'ya. Akrabası o kadar çok ki, kısa süre kalacak olduğu halde bana zaman ayırdığı için sevinçliyim. Bağımlısı olduğumu bildiğinden mutlaka incir de getirmiştir! Sırt çantama Ataya vereceğim şeyleri (buraya listeyi çıkarmak görgüsüzlük olur) yerleştirip düştüm yola.

Sol dizimde futbol oynadığım zamandan kalma bir arıza hortladı, merdiven çıkarken sağ ayağımı kullanmak zorunda kalıyorum. Sağ kasıkta da fitik olduğundan otobüse yetişmek için depar atamadım. Doktor yaşımdan ötürü masada kalırım diye ameliyat olmama karşı çıktı. New York'daki oğlum "böyle kahve ağzıyla tanı konulmaz" diye öfkeleni. Kendi de doktor ya. Ey doktorlar! Duygularım on sekizlik, yaşım erdi seksene. İşte sorun burada. Neyseki yürüyebiliyorum. Akıllı telefonum (internet, fotoğraf makinesi, arabaya yol gösteren program...) olmadığı için, onun ekranına bakacağım derken tökezleme tehlikesi de yok.

Vagona hemen herkesin elinde telefon, tablet bilgisayar. Sanki trende değil de çalışma odasındalar. Karşımda oturan Hintli giysili yaşlı adam, gene kendi yaşlarında olan iki hanımla sohbet ediyordu. Kısacık da olsa yol arkadaşlığı. Adamın İngilizce'si Hint aksanlı değil. Kulak misafiri olunca öğreniyorum, meğer Amerikan vatandaşıymış...

Etrafımdakilere bakınca

Evden çıkarken sırt çantama koyduğum Behiç Ak'ın "Postayla Gelen Deniz Kabuğu"nun, merhaba (selamünaleyküm değil) çizimli kapak resmi gülümsedi içimde. Okul çağındaki Sude'nin daha çok dış ülkelere giden babası "pantomimci", annesi avukat. İşlerine koşturmaktan çocuklarına zaman ayıramayan insanlar. Evde sıklıkla masada oturan Sude onlardan bir tablet bilgisayar istiyor. Günler geçtikçe bilgisayara öyle bir dalıyor ki... Sonunda bilgisayar bağımlısı olmasından korkuluyor. Burayı okurken etrafımdakilere dikkatlice baktım, aman Allahım!

Romanın kahramanı Sude'ye en yakın arkadaşı bilgisayar kurdu Fikret "pantomim nedir?" diye soruyor. Yanıt şöyle "Sen her şeyi görmek istiyorsun, babam ise senin görmek istediklerini hiç göstermeden hissettiriyor. Aslında şöyle de diyebiliriz: Görüneni, görünmez ve sessiz hale getirerek gösteriyor. " Dahası var ama kusura bakmayın yerim dar.

Sude'nin tablet bilgisayarla yapışık ikiz gibi davranışı aileyi tedirgin ediyor. Kızlarıyla iletişim kurabilmek için neredeyse bilgisayarın içine girip oradan seslenmek durumuna düşüyorlar. Komik değil mi? Sude etrafına tablet bilgisayarla bakıyor. Anne ve babasından ayrı bir dünyada koşturuyor. Bir de bilgisayar oyununa kaptırınca kendini, işler iyice karışıyor.

Aile doktorum Murat'la konuşmalarım geldi aklıma. Bir şey söylemek için önce Google'a bakar, oradan aldıklarıyla örer konuşmasını. Kendi fikri değil, Google'un fikri baskındır konuşmasında. Bilgi-

sayar kendisine yüklenen bilgilerle fikir beyan eden bir makinedir. Kalıplarla yetinen, yaratıcı yanı olmayan ve tazelik üretemeyen bir makine. Bence bilgisayar yaratıcılığı körleştiren bir aygıttır.

İstanbul Boğazi'ni andıran Opera House'un tadını çıkaramadım bir türlü. Aklım "Postayla Gelen Deniz Kabuğu"nda. Acaba ne olacak? Sevdiğim insanlarla olduğum halde duygularımı didikleyip duran bu sorudan kendimi bir türlü kurtaramadım. Etrafıma baktıkça soru katmerleşip durdu. Çünkü dolaşanların çoğu tablet bilgisayarla bakanlardan. Çırpıntılı deniz, arada bir sisli düdüklükleri öttüren vapurlar, didgeridoolarını üfleyerek yaban bir ses çıkaran Aborijinler (işte burada Hikmet Uğurlu'nun, "Avustralya Yerlileri- Aborijinlerin -Yaratılış- Söylenceleri" adlı, defalarca okuduğum kitabı tekrar usuma düştü. Kitap Antalya'da dizilip hazırlanmış, Konya'da basılmış. Dağıtım yapılamadığı için güme gitmiş bir çalışma. Enfes Türkçesi için bile okunacak bir kitap oysa.) Etrafınıza bakın yahu! Size değil, tablet bilgisayarla dolaşanlara sözüm. Öyle bir kaptırdım ki "Postayla Gelen Deniz Kabuğu"na, dönüş boyunca trenin sarsıntısını, kapıların açılıp kapanmasını hissetmedim bile. İçimden, keşke bitmese diye diye, bitirdim sonunda.

Behiç Ak kime yazmış?

Gogoluku (Google'dan esinlenmiş) adlı yarışmalı bir oyuna kaptırıyor kendini Sude. Kısa sürede başarılı yarışmacı olduğunu kanıtlayıp üst sıralara tırmanıyor. Kızıyla ilişim kuramayan anne çareyi tablet bilgisayar almakta buluyor. Tarator takma adıyla o da Gogoluku oyununa katılıyor. Bu sırada Gogoluku oyununu piyasaya sürenler anneye şirketin avukatlığını teklif ediyor. Çünkü korsanlar oyunu istedikleri zaman durduruyor. Anne işi kabul ettikten sonra korsanların, şifre kırıcıların peşine düşüyor. Şirketin Gogoluku oyuncularına dağıttığı gözlük pantomimci babanın tepesini attırıyor. Gözlüğü takanlar sanal yaşamı gerçekmiş gibi sürdürüyor. Uluslararası bir pantomim gösterisine gözlükle katılanlar gerçek pantomimcilerin pabucunu dama atıyor. Sonunda annemiz Ahtopot adlı bir korsan- şifre kırıcıyla tanışınca işler iyice alevleniyor...

Yaşar Kemal "uydurup uydurup yazıyorum" demişti. Behiç Ak da uydurup uydurup yazmış. Ama çok güzel uyduran bir yazar. Cumhuriyet gazetesindeki bant çizimlerine hayranlığım vardı, yazarlığına da hayran oldum. Kitabı bitirdikten sonra sorular doluştu kafama? Metnin teması nedir? Dibe yatırılanı fark edebildim mi? Anne baba mı çocuklarına kavuşmuştur yoksa Ahtopot'la anlaşılan Sude, büyüklerinin kendisine daha çok zaman ayırmasını mı sağlamıştır? Ey aile büyükleri! Çocuklarınıza zaman ayırın! Ayırmazsanız, büyüyüp kendi yollarına gittiklerinde ah vah edersiniz! Bunları mı demek istiyor? Farkına varmadığım, kaçırdığım şeyler çok mu? Bu şimdi çocuk romanı mı? Yapmayın Allah'a şükran!

Demiştim!

Daha önce yazdım mı bilmiyorum? Taze incirin tanesi 1 dolarla 2 dolar arasında satılıyor burada. O da ballı mallı değil. Meyveyle beslenen yarasalar yüzünden çok zor yetişen bir meyve. Aydın'daki gibi burada da bir sepeti beyaz peynirle bir oturuşta yiyemem! Olmadı işte, lütfen sözünüzü

Behiç Ak

geri alın! Ata'cığım kiloluk bir paket kuru incir getirmiş. Tadına bakacağım derken Blacktown'a vardığımda bitirivermişim. Sepetle, çuvala değil, harlarla incir! Sözünüzü geri alın demiştim ama!

(Selamünaleyküm değil) sözlerini bu sesleniş kullanan kesimi küçümsemek için yazmadım. Aklımdan bile geçmez kimseyi küçümsemek. Günaydın- merhabalar diye konuşan Avrupalı kafaya yakın okuyucu, bence, ciddiyeti severim ama ciddiyetten hoşlanmam diyerek, ailenin bir ferdi gibi görür ve hemen içeri buyur eder Behiç Ak'ın çizgisini. Selamünaleyküm-aleyküm selam diye konuşan kesim, ciddiyetten kabız olduğunu hissetse bile, bu güler yüzlü çizgi, ailemi- ahlakımızı bozar diye kapının dışında tutar, içeri buyur etmez. Behiç Ak çizgisinin yüzü batıya dönük. Bence demiştim değil mi?

(Sidney, 2014)

Postayla gelen deniz kabuğu

Behiç Ak
Günışığı Kitapevi